

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ข้อมูลทั่วไป ของผู้ให้ข้อมูล พบว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 162 คน ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.22 อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.12 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 44.44 มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าศูนย์และผู้ดูแลเด็กเล็ก คิดเป็นร้อยละ 33.95 มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในเทศบาลเมืองสวรรคโลก 1-4 ปี คิดเป็นร้อยละ 89.51 และเป็นบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขนาดเล็กและขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 40.00 เท่ากัน

2. การบริหารศูนย์เด็กเล็กพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับสภาพมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับสภาพมากทั้งหมด 5 ข้อ ได้เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ สูงสุด คือ งานบุคลากรและการบริหารจัดการ รองลงมาคือ งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร งานการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และงานธุรการ การเงิน และพัสดุ

3. การบริหารงานด้านงานบุคลากรและการบริหารจัดการพบว่า พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับสภาพมาก และเมื่อพิจารณาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย 5 อันดับ แรกประกอบด้วย สูงสุด คือ ผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์ของท่านมีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่ง รองลงมาคือ ศูนย์ของท่านได้วางแผนเกี่ยวกับความมั่นคงความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของผู้ดูแลเด็ก ศูนย์ของท่านมีการให้รางวัลผลการปฏิบัติงานดีเด่นแก่ผู้ดูแลเด็ก และ ศูนย์ของท่านได้นำหลักเกณฑ์ในการพิจารณาการพ้นจากตำแหน่งของผู้ดูแลเด็กมาใช้ประเมินผลงานอย่างยุติธรรม กับ ศูนย์ของท่านได้วางแผนเกี่ยวกับความมั่นคงความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของผู้ดูแลเด็ก

4. การบริหารงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมพบว่าพบภาพรวมอยู่ในระดับสภาพมาก และเมื่อพิจารณาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับ ประกอบด้วยสูงสุด คือ ศูนย์ของท่านมีห้องน้ำห้องส้วม มีจำนวนเพียงพอมีความสะอาดถูกสุขลักษณะและปลอดภัย รองลงมาคือ ศูนย์ของท่านมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สินผู้ดูแลเด็กเล็ก ศูนย์ของท่านมีวัสดุครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของเครื่องนอน ฯลฯ จำนวนเพียงพอและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

5. การบริหารงานด้านวิชาการและหลักสูตรพบว่าพบว่า ภาพรวมอยู่ในสภาพมาก และเมื่อพิจารณาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย 5 อันดับแรก ประกอบด้วยสูงสุด คือ สื่อการเรียนรู้ที่ศูนย์ฯ ของท่านจัดให้มีความพอเพียงต่อการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย รองลงมาคือ ท่านได้สนับสนุนครูผู้ดูแลเด็ก ในการผลิตสื่อหรือจัดทำสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็ก สื่อการเรียนรู้ที่ศูนย์ฯ ของท่านจัดให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก ท่านได้ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กได้มีความรู้ ในการใช้สื่อการเรียนรู้ สำหรับเด็กอย่างทั่วถึง ท่านได้มอบหมายให้ครูผู้ดูแลเด็กแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ศูนย์ฯ นำไปใช้นั้นสอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็ก

6. การบริหารงานด้านงานการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชนพบว่าภาพรวมอยู่ในสภาพมาก และเมื่อพิจารณาจัดลำดับจากมากไปหาน้อย 5 อันดับแรก ประกอบด้วย สูงสุดคือ ท่านให้ความสำคัญการดูแลด้านสุขภาพอนามัยของเด็ก โดยพยาบาล แพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง ท่านให้การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์ผลงาน ข่าวสาร และกิจกรรมต่าง ๆ ให้ผู้ปกครองและชุมชน รองลงมาคือ ท่านให้ความสำคัญกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการเล่นที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่างเด็ก กับผู้ปกครองและชุมชน ท่านให้ความสำคัญในการเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กผู้ปกครองและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ท่านให้ความสำคัญกับผู้ปกครองและชุมชน ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น การบริจาคทรัพย์สินวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ท่านส่งเสริมการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

7. การบริหารด้านงานวิชาการ การเงิน และพัสดุ พบว่าภาพรวมอยู่ในสภาพมาก และเมื่อพิจารณาจากมากไปหาน้อย 5 อันดับแรกคือ สูงสุด คือ ข้อ 50 ศูนย์ฯ ของท่านมีการจัดทำทะเบียนพัสดุ ครุภัณฑ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน รองลงมาคือ ศูนย์ฯของท่านมีการควบคุมดูแลการจัดทำบัญชี การใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างเป็นระบบ ท่านได้เปิดโอกาสให้ครูผู้ดูแลเด็กมีส่วนร่วมในการเสนอของบประมาณตามความต้องการ ท่านให้ความสำคัญในการจัดตั้งงบประมาณประจำปีและจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

8. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำแนกตาม

9. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามอายุในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ทุกด้านไม่แตกต่างกัน หรือกล่าวได้ว่าสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จำแนกตามอายุ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำแนกตามขนาดของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ดังนี้

1. งานบุคคลและการบริหารงาน พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ภิญโญ สารธ (2526, หน้า 268-259) ได้ให้ข้อบ่งชี้ของการบริหารงานบุคคลกร คือ 1) การสรรหา และการกำหนดตำแหน่ง ให้ได้บุคคลกรที่ดีมีคุณภาพเหมาะสมกับหน่วยงาน เช่น การคัดเลือก การสอบคัดเลือก การกำหนดคุณสมบัติเพื่อให้ได้บุคคลกรที่มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียน 2) การบำรุงรักษา เพื่อให้บุคคลกรที่ดีมีคุณภาพอยู่ในหน่วยงานต่อไป เช่น การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง การจัดสวัสดิการ 3) การพัฒนาบุคคลกร เพื่อให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เช่น การประชุมพิเศษ การฝึกอบรมระหว่างปฏิบัติงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานนั้นควรดำเนินการเป็นระยะ ๆ อยู่เสมอ 4) การให้พ้นจากตำแหน่งหรือการให้ออกจากงาน เช่น การให้บำเหน็จ บำนาญหรือสิ่งตอบแทน เมื่อต้องพ้นตามวาระ

2. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ (กิติมา ปรีดิถลก 2532, หน้า 197; นิตินันท์ วิชิตชลชัย อ้างอิงใน พวงผกา จิตติยศรา, 2543, หน้า 16-25) และคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 ค, หน้า 7-8) กล่าวถึงขอบข่ายงานอาคารสถานที่ครอบคลุมลักษณะงาน 5 อย่าง ได้แก่ การจัดสร้างอาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ การจัดตั้งอาคารสถานที่สำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย มีหลักสำคัญดังนี้ 1) สถานที่ตั้งควรอยู่ในการคมนาคมสะดวก สิ่งแวดล้อมและอากาศถ่ายเทได้ดี ห่างไกลจากโรงงานอุตสาหกรรม มีบริเวณกว้างขวาง มีรั้วรอบบริเวณโรงเรียน 2) อาคาร ควรเป็นแบบที่กันแดดกันฝนได้เป็นอย่างดีเพราะเด็กวัยนี้ยังช่วยเหลือตัวเองได้ไม่ดีนัก ควรเป็นอาคารชั้นเดียวหรือไม่เกินสองชั้น ระเบียบหน้าต่างกว้าง มีรั้วระเบียงสูงและแข็งแรง มีทางออกฉุกเฉิน ตั้งอยู่ในทิศทางที่ลมผ่านและมีแสงสว่างพอเหมาะ ทาสีอ่อน ๆ สวยงามทั้งภายในและภายนอก ควรมีห้องต่าง ๆ คือ ห้องเรียน ห้องธุรการ ห้องพัสดุ ห้องประชุมห้องพยาบาล ห้องเตรียมอาหาร ห้องอาหาร ห้องนอน ห้องน้ำ-ห้องส้วม 3) บริเวณ ควรแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ บริเวณสนามเด็กเล่น ควรอยู่ใกล้ห้องและบริเวณอื่น ๆ ซึ่งบางส่วนควรจะทำเป็นเนิน บางส่วนขุดเป็นบ่อปลาขนาดเล็ก บางส่วนปลูกต้นไม้ เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

3. งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ทุกด้านไม่แตกต่างกัน หรือกล่าวได้ว่าสภาพปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จำแนกตามขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อุทัย บุญประเสริฐ 2538, หน้า 5) สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544, หน้า 1-6) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน อันประกอบด้วยงานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การจัดส่งส่งเสริมงานด้านวิชาการ รวมถึงงานด้านการวัดและประเมินผล โดยยึดหลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness)

4. งานมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ทุกด้านไม่แตกต่างกัน หรือกล่าว ได้ว่าสภาพปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จำแนกตามขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภิญโญ สาร, 2523, หน้า 424-425) ซึ่งพวงผกา จิตติยศรา (2543, หน้า 26) กล่าวเสริมว่า บุคคลในสังคมแต่ละชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและครูเป็นตัวจักรที่สำคัญที่จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นอย่างดี ทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญของโรงเรียนที่มีหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษาและคิดว่าการศึกษาจะช่วยพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าชุมชนและโรงเรียนไม่สามารถแยกจากกันได้ต้องพึ่งพาอาศัยกันคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532, หน้า 28-29) กล่าวถึงงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนว่ามีขอบข่ายดังนี้ คือ 1) การประชาสัมพันธ์โรงเรียน 2) การให้บริการแก่ชุมชน 3) การร่วมกิจกรรมของชุมชน 4) การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน 5) การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่นในท้องถิ่น

5. งานธุรการ การเงิน และพัสดุ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก ทุกด้านไม่แตกต่างกันกล่าวได้ว่าสภาพปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จำแนกตามขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย ดนัยตโมนุช และไกร เกษทัน (2543, หน้า 83-84) กล่าวเสริมว่าการบริหารงบประมาณและการเงิน ได้แก่ 1) จัดตั้งงบประมาณหรือจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน 2) พิจารณานำเสนอเพื่อขออนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินต่อคณะกรรมการ 3) บริหารเงินทั้งในและนอกงบประมาณให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ 4) ติดตามและรายงานผลการใช้งบประมาณ 5) จัดทำบัญชีแสดงฐานะการใช้จ่ายเงิน 6) ตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน 7) เก็บรักษาเงิน 8) เลือกระเภทการฝากเงิน 9) บรรดาราชาได้และผลประโยชน์ของสถานศึกษา 10) เบิกจ่ายเงินประเภทต่าง ๆ 11) เลือกใช้บริการธนาคารได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ และ 12) การขอเปลี่ยนแปลงรายการใช้จ่ายเงินตามแผนการใช้จ่ายเงินในกรณีที่มีเหตุอันสมควร (พวงผกา

ข้อเสนอแนะ

1. งานบุคลากรและการบริหารจัดการควรรีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการกำหนดอัตรากำลังที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้วยการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การปรึกษาหารือร่วมกันให้มากขึ้นควรสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ดูแลเด็ก มีความพึงพอใจและพร้อมจะปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างมีความสุขควรมีระบบการจูงใจ ให้ผู้ดูแลเด็กมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยการส่งเสริมสวัสดิการต่อความมั่นคงของบุคลากรอย่างยั่งยืนสืบไป

2. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กที่เหมาะสมควบคุมทุก ด้านด้วยกิจกรรมที่เด็กต้องได้ปฏิบัติจริง ควรส่งเสริมการสนับสนุนให้มีห้องเรียนที่เหมาะสมเพียงพอต่อจำนวนเด็กเน้น ความปลอดภัยโดยการบริการให้เด็กมีความสุขสนุกสนานสูงสุดเหมือนบ้านของเด็กเอง ควรพัฒนาห้องเรียนคือ จัดสภาพห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนและการพัฒนา ความพร้อมทุกด้านของเด็ก มีพื้นที่ใช้สอยในห้องที่เหมาะสมต่อการทำกิจกรรมของเด็กเป็นอย่างดี

3. งานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ต้องพัฒนาให้ผู้ดูแลเด็ก สามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กให้สอดคล้องกับมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้วยการจัดประชุม อบรม สัมมนา เชิงปฏิบัติการพร้อมนิเทศติดตามประเมินผลให้เป็นปัจจุบัน ผู้บริหารควรนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลในการจัดทำแผนประสบการณ์เรียนรู้ของเด็กจากผู้ดูแลเด็กให้เป็นปัจจุบันเสมอ ควรส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายต่อการวางแผนงานในการจัดทำแผนประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กที่เหมาะสมทุกต้องตามหลัก และสามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องมีประสิทธิภาพ

4. งานการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ควร สนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรอื่น ๆ พร้อมให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมเผยแพร่ ผลงานของเด็กต่อชุมชนทุกรูปแบบ อาทิ ไลน์ ประภาศเสียงตามสาย วารสารมนุษยย์ รวมถึงการจัดจัดงานยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นต้น

5. งานธุรการการเงินและพัสดุ ควรพัฒนางานการดำเนินงานธุรการ งานสารบรรณ อย่างเป็นระบบและ เป็นปัจจุบัน ต้นสังกัดควรจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ศูนย์สามารถดำเนิน กิจกรรมให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการและกิจกรรมของศูนย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ศูนย์ต้องให้ความสำคัญต่อบุคลากรในการมีส่วนร่วมต่อการวางแผนการดำเนินงาน แผนงาน โครงการของ ศูนย์อย่างเป็นอิสระ โปร่งใส เป็นไปด้วยเหตุและผลโดยมีเป้าหมายอยู่ที่เด็กเป็นสำคัญ

6. การเปรียบเทียบความคิดเห็น ตามขนาดศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อสภาพการ บริหารงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม กับงานวิชาการและกิจกรรมตาม หลักสูตร ถึงแม้จะมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในภาพรวม เช่นเดียวกับงานบุคลากรและการ บริหารจัดการงานการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชนและงานธุรการและพัสดุ แต่ต้นสังกัด ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ศูนย์ขนาดเล็ก สามารถยืนหยัดอยู่ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ด้วยการพัฒนาอย่างเป็นระบบในทุก ๆ ด้านอย่างเท่าเทียมกับศูนย์ขนาดใหญ่ ตามความเหมาะสม และความจำเป็นในบริบทของตนเองเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลเมือง สวรรคโลก สามารถจัดกิจกรรมประสพการณ์ การเรียนรู้ สนองตอบต่อความต้องการของชุมชน ประชาชนครอบคลุมทุกพื้นที่ของเทศบาลเมืองสวรรคโลกเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้บริหารระดับสูงของเทศบาลเมืองสวรรคโลก กับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ส่วน เกี่ยวข้อง ควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาล เมืองสวรรคโลกเป็นอย่างสูง เพราะเด็กเล็กคือฐานรากแก้วที่สำคัญที่สุดต่อการจัดการศึกษา ของ ต้นสังกัดและเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างมากต่อการเมืองท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 10 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ที่ถือคนเป็น ศูนย์กลางในการพัฒนาสูงสุด ตามลำดับดังนี้

1. งานธุรการ การเงิน และพัสดุ ต้องจัดทำเอกสารพร้อมควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ งานธุรการ การเงิน และพัสดุ ให้เป็นปัจจุบันมีระบบการถ่วงดุลเกี่ยวกับด้านงบประมาณ โดยเฉพาะการจัดซื้อ จัดจ้าง ตามแผนงานที่โปร่งใส เสมอภาค ตรวจสอบได้ตลอดจนการจัดทำ

2. งานอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ต้องมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานเสมือนบ้าน ครอบคลุม 5 อย่าง ประกอบด้วย การจัดสร้าง การใช้ การบำรุงรักษา การควบคุมดูแล และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ โดยเฉพาะของความปลอดภัยและความสะอาดตลอดจนห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม พร้อมห้องเด็กเล่น โดยคำนึงถึงความพอเพียงขนาดน้ำหนัก สี และอื่น ๆ ที่ขาดไม่ได้ คือ การป้องกัน ควบคุมโรคภัยไข้เจ็บ และการปฐมพยาบาล ครอบคลุมการป้องกัน แก้ไข และการสัมมนา (Prevention Curative Development)

3. งานการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชนต้องสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล และชุมชน ต่อครูและโรงเรียนเป็นอย่างดี มีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนเป็นปกติเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจต่อศรัทธาของผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานมายังศูนย์ เป็นการบริการที่เป็นเอกภาพ ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในทุกระดับ ประเมินความต้องการของผู้ปกครอง ชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ปกครองให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยคำนึงเสมอว่าเด็กทุกคนมีศักยภาพ (Potential) และความต้องการที่แตกต่างกันเป็นสำคัญ

4. งานวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร นอกจากหลักสูตรตามมาตรฐานการเรียนรู้แล้วต้องจัดประสบการณ์งานต่าง ๆ ที่สนับสนุนเป้าหมายของหลักสูตร เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาในทุกด้านครอบคลุมงานหลัก 3 งาน คือ การรับนักเรียน งานบริการและงานกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ดังกล่าว ที่สำคัญต้องพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ สนองต่องานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการพัฒนาความก้าวหน้าของเด็ก โดยจัดทำรูปแบบรายงานทั้ง 2 แบบ คือ แบบบรรยาย (Narrative Report) และแบบคะแนนหรือการประมาณค่า (Grade or Rating) ครอบคลุมถึงผลสำเร็จ (Achievement) ความพยายาม (Effort) ทักษะ (Attitude) และพฤติกรรม (Behavior) ของเด็ก โดยเน้นความสามารถ และความถนัด (Strength) พร้อมการสื่อสารต่อผู้ปกครองถึงสิ่งที่เด็กควรได้รับการช่วยเหลือ (Concern) และคำแนะนำต่าง ๆ เป็นสำคัญ

5. งานบุคลากร และการบริการจัดการต้องถือนโยบายของรัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นหลักต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและระบบบริการจัดการให้สนองต่อการจัดการเรียนรู้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีผลสัมฤทธิ์สูงสุดตามความคาดหวังของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ประเทศชาติ ทั้งนี้ผู้บริหารและบุคลากรต้องรู้จักและเข้าใจหลักสูตรเป็นอย่างดี ต้องเข้าใจบทบาทและต้องรู้ว่าหลักสูตรเป็นแม่บท (Master Plan)

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกรูปแบบทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลตำบลในจังหวัดสุโขทัย
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการศึกษาสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดสุโขทัยควรมีงานวิจัยรูปแบบ (Model) การพัฒนาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย